

Michelisz József verseiből

Tanulság

Sorsom adta kincsem, szép barátnóm,
álmom őrzője, ébresztő szerelmem,
hú leszel hozzám, tudom, mindhaláig,
egyetlenem, én édes anyanyelvem.

(Áts Erika fordítása)

Sváb asszony Baranyából

Unokájával
magyarul
beszél
Németül
a kutyájával
macskájával
fényképeivel
imakönyvével
halottaival
magával
Utolsóként
a zsákfaluban
nemsokára Istennel?

(Seregély Ágnes fordítása)

Szülőfalum

Orgona
Nyár pora
Őszi est
Sírkereszt

(Bayer Béla fordítása)

Költészet

Anyanyelvem
szavai
verskarámban:
az ideák préríjéről
lasszóval befogott
makrancos musztángok

(A szerző fordítása)

Nyugtalan idők

Az évek hordaléka
gátakat emelt fülünkben
szennyes dogmaáradatok ellen
a töltések átszakadtak
házaink beomlottak
alattomos örvények
kényszerítettek bennünket
a hallgatás barlangjaiba
A denevérek
árgus szemekkel lesték
visszafojtott lélegzetünket
szürke penész
talált táptalajra hajlatainkban
homlokunkon
paraziták élősködtek
Az évek során
keserűségünk
hegyi patakká duzzadt
könnyeink kósójából
cseppkövek nőttek

nyelvünkön kiütött
a salétrom
Reménykedtünk
a Messiásvárás
hangulatába ringattuk magunkat
tettük
amit tehattunk

Még fáj a szó...

(1987, Bayer Béla fordítása)

Természetbarát

Halálom előtt
küldök
az emberiségnek
egy galambot
csórében zöld
műanyag ággal...

(Koch Valéria fordítása)

Wendeltreppe

Schon siehst du nicht
von wo du kamst
noch weißt du nicht
wie weit du kannst
wie weit wie hoch
ist eine Mitte
wann knallen doch
die letzten Schritte
Schon siehst du nicht
von wo du kamst
noch weißt du nicht
wie weit du kannst
Hast du keine Angst?

(1984)

Herbstelegie

Gedichte sind Bäume
Blatt ein jedes Wort –
einige bleiben hängen
manche rosten später
viele f

a
l
l
e
n sofort

(1987)

Branauer Schwäbin

Mit ihrer Enkelin
spricht sie
Ungarisch
Deutsch
mit ihrem Hund
ihrer Katze
mit Fotos
ihrem Gebetbuch
ihren Verstorbenen
mit sich selbst
Bald
im Kleindorf
als Letzte
mit Gott?

(2000)

Umgekehrtes Sonett

Das kam im Nu
dass du, nur du
gefällst mir sehr

Verstand? Er lobt
Mein Blut? Es tobt
Warum? Woher?

Ich schau dich an
du blickst zurück
ach, unser Glück –
kräht bald der Hahn?

Dein Blick ist mein
drum ohne Schand'
reich deine Hand
ich bin ganz dein

(1981)

Treibsand

Meine Wiege war die Donau
ein Sturm riss mich nach Süden
wo Sternbilder der Branau
den Mond in Häfen hüten

Wilde Winde wehten wieder
auf mich traten Soldaten
riesig schmerzten meine Glieder
zerstreuten bald Granaten

Rasch verlor ich die Verwandten
verschwanden in der Tiefe
manche blieben aber sandten
tränenbenetzte Briefe

Reben wurzeln jetzt in mir
das Kind baut aus mir Festen
Grillen bewohnen mein Revier
den Keim schütze ich am besten

Ob das einigen nicht gefällt?
Bin doch der Lüfte Schwimmer
ich reise durch die weite Welt
und bleibe Treibsand – immer

(1981)

Edler Beruf

Als Schüler kam mir die Idee
ein Clown wollte ich werden –
sein Kleid gleicht einer Orchidee
lebt lustig hier auf Erden

Doch Mutti sagte: „Wird nichts draus!“
und sprach: „Du dummes Kind!
Das Lachen bringt kein Geld ins Haus'
wenn du das willst, bist blind“

„Ein Bauer soll den Pflug wählen“
das wünschte jetzt mein Vater
„Dir wird dann kein Stück Brot fehlen –
du brauchst kein Flohtheater!“

Das Schicksal bracht' es anderswie –
stand bald dann am Katheder
ich wurde Lehrer, kein Genie
und greif' manchmal zur Feder

(1982)

Ördögűzés

König Róbert fametszete

Jerg Ratgeb emlékére (1480 körül-1526)

A gonosz
nem csak
bitófán lóg
Közöttünk házal
nap mint nap
Követei
hegyes szarvú szörnyecskék
minden portán bezörgetnek
Néha békésen
püspökök áldást osztó keze
mögé rejtőznek
máskor megsebzett vadkan dühébe
Az Ember
ingatag
Ha egy lélek megtörik
tort ülnek
a pokol démonai
Kétkedőket
kereszték árnyékában is
az ördög kísért

Sombereki romok

Fenn a dombtetőn
bodzabokor árnyékában
két aggastyán őrt áll
nap-nap után
Karimás kalapjukat
forgósziel fújta el
homlokukon habarcsredők sora
mélyebbre viharok vájták
Tekintetük a távoli
szétfolyó Tejút ködébe réved
arcukon zilált szakáll
pókhálók selyme
harmatgyöngyök nőnek benne
bőrükön égésnyom
anyajegy-koromfoltok
a hízó Hold fényében is látni
Terméskő-gerincüket
megtörte
tovatúnt idők terhe
évszázadok
uzsoráskodtak
tégla-testükkel

Tücskök és kabócák
ciripelnek olykor lábaiknál
hajnalhasadáskor
lassanként megoldják
a két öreg nyelvét...

(1982)

Ódacserpek

42 Celsius fok

Pillantásod olvadó viasza
pórusaimba csorog,
tapintásod gyapotja
omló kelmeként megtöröl,
szőke hajzuhatag áraszt el
csend-selyemmel.
Úttalan utakon
verejtékgyöngyök
gurulnak a fellélegző parázsba –
láz égeti a nyári délutánt.

Esténként

Fűtenger felett
cikázó fecske,
lakában elbúvó tücsök,
a gyermekláncfű
továbbbúzó
majd ereszkedő
ejtőernyője –
kereső csóкод.

Tizenhét

Búzavirággal
koszorúzott
kőszén-sötét
pupilláidban
a szűzi titkok
szentjánosbogarai
rajzanak.

(1986-87)

Őszi elégia

A költemények fák
minden szó – egy levél
Némelyek még virulnak
mások rőten rozsdulnak
végül aztán
mindegyiket e

l
f
ú
j
j
a
a szél.

(A szerző fordításai)